Bygyde oronoi proletaarinar negedegty!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. obkomoi ba B-M. resp. ГК bolon yilecb. eblel ... B-M. zebleliin emenehe eder byri alliedegdene ... elidegara baina

1933 on—Nojaabri 22

№262 (1119)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge
3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin
15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar
nezeediin yne 10 menge

„YNENII" KOROONII AADRIS
Центросоюза, 19.
Мегарелефонох: редактора-344, сек тр № 323

Udaarniguudiin kuralda—bolşoviig ugtamza

Kuralda sainaar beledkekiin meriicee kedelgejaa

Mal azaliin udaarniguud! Oesediingee kuralda beledkekedee agiinkin mete bodoto ujalga abagtii!

Mal azaliin udaarniguudiin kuralda bolşoviigçolon beledkeke

BMASSR-iin Aradiin komisaarnariin soveediin ba BK(b) Namiin Mozkomiin tobcoonii togtooliin josoor ene onii Dekaabri 20-do socialis mal azaliin udaarniguudiin respyybligiin ankadugaar kural bolkoor zarlagdasan baina. Buriaad oronoi aza akuin yndesen salbari bolko mal azal bol syyliin yjede oloşorko esekiin orondo, doo§oo korozo gynzegei tasaldaldaa da orood, amagalan bişe baidaltai baisan ene yjede tus kural engergekiin aikabtar çukala ulas terlin udkatai bolno.

Iime çukala udkatai kuralda bolşoviig josoor beledkeze, socialis mal azaliigi kegzyylkiin teleө ynekeeree temeceze, nam ba zasagiin gazariin zaabarinuudigi bodoto kereg deere bejelyylen gyicedkeze kolkooziigi ynekeeree bolşoviigiin bolgozo baisaaa byke respyybligiin kolkoozçon udaarniguudiin kuraliin emene iledkekiin tula oesedingee erkim sain udaarniguudigi tus kuralda teleeleçge bolgon ilgekiin teleө mal azaltai sovkooz, kolkooz, feer me, brigaada byken ba tyynii geşyyd udaarniguud tus byri daiçalan temeceekeni—odoo ederiin çukala zorilgo men.

Deereki kuralda kabaadalcaka erke bol ken socialis mal azaliigi kegzyylkiin ynekeeree bolşovig josoor temeceze baisan tere kolkozto egteke begeed, tus kuralda jireke mandaadiigi gancakan sainaas sain udaarniguudta egteke baina.

Kuralda beledkeke kedelmeri bol ton niitiin çanartaigaar jabuulagdaka josotoi. Ene kuralda beledkeliin gol zorilgo bolbol maliin ebelzelgede erkim sainaar beledkeke koninii namariin oroonii kampaaniin tesebiigi cag bolzortoni cem dyyrgeke bolon Başkiiratai meriiceke tukai „kubiskal komuuniin (selenge) duradkalaar byke buriaadiin meriiceede oroicoko keregtei, ene bol zilliin maliin teliigi gyicedeer ugtaza abkiin telee ba koninii namariin oroonii kampaaniigi bytemzetei engergekiin teleө socmeriicee, udaarnigçalga ba kuraliin neremzete çtyyrmiin brig aada emkidkekeni ton çukala Niitiin oilguulka kedelmeriigi mal azaliigi sainaar kegzyylkiin teleө Buriaad respyyblik Başkiira tai meriiceke tukai! (kubiskal komuuniin bicegiigi kolkoozçonoi duunda zeblen kelceke jabadaltai kolboko keregtei,

AKS ba MK bol socmalazaliin udaarniguudiin respyybligiin anka kolkooz, sovkooz ba KTF tyryyçiin ujalga meu. Uçar iimede aimagiin nam soveediin ba gazariin emkinyyd bol niitiin ulas teriin oilguulka kedelmeri jabuulzani yndese deere maliin ebelzelgede şainaar beledkekiin teleө, jireke ziliin maliin teliigi gyicedeer ugtaza abkiin teleө ba koninii namariin oroonii kampaaniigi bytemzetei engergekiin teleө socmeriicee, udaarnigçalga ba kuraliin neremzete çtyyrmiin brig aada emkidkekeni ton çukala Niitiin oilguulka kedelmeriigi mal azaliigi sainaar kegzyylkiin teleө Buriaad respyyblik Başkiira tai meriiceke tukai!

AKS ba MK bol socmalazaliin udaarniguudiin respyybligiin anka dugaar kural tataka tukai gargasan togtool dotoroo enyynii doorokl gyicedkeligi gyicedkesen kolkoozuud oesediingee teleelegçedeer ilegeze çadana geze temdeglesen:

a) Maliin toogi oloşoruulan eskeke jabadalda eris kubilalta kiigsen. Aduu maliin too tologoigi 1932 oniikioos 1933 ondo eris oloşoruulson.

b) Ulastaa malazaliin tyykel edleliigi tuşaaka tesebee cag bolzor toni gyiced dyyrgeze baisan.

c) Byke eme konidiigi namariin oroondo 100 proc kabaaduulsan. Zaluu maluudiigi sainaar eskekiin yiledberiin daaltiigi gyiced dyyrgesen.

ç) Maliin ebelzelgede bolşovig çolon beledkeze, aduu malaa duulaan ba dulaalsan bairaar gyiced kangasan, maliin usaluuri, ebesee beledkeke jabadaldaa ideeti bytekeze.

g) Mal azal deere kedelmeriee kelceete azaliin yndese deere zişeete sainaar emkidkesen ba yrgel ziln brigaadiigi bekizyylsen.

d) Kolkoozçoniigi kubiiin medeliin maltai bolgoko gesen nam ba zasagiin gazariin zaabariigi bodoto deere bejelyylze gyicedkekiin uçaraa, malaa sainaar kariuu calsanii teleө naral malaar şagna ka ba kudaldaagaarani eke g. m. jabuulsan begeed ecesee maliin kaldabarita ebeçentei temecesen.

Udaarniguudiin kuralda beledkekiin kedelmeri jabadaldaa jerenkiidee iime baina. Zaa ede çukala kemzeenyydiigi kedee nu tagta ali zergeer bejelyylen gyiced keze, kuralda kerekiin beledkeze bainab gebel olonki aimagnuud toroo ene talaar menee kyrter jamarç temedeg ygei baina.

Gancaaan Agiin aimag dotoroo tus kuralda bytemzetei sainaar beledkeke tukai nileed çukala kemzeenyydiigi jabuulza ba aima giin kolkoozçon udaarniguudiin kui kural engergesen tukai manai soninii meneederiin dugaarta tologdobo.

Respyybligiin kural bolko cag kyrter oroidoo nege sara şakam cagiin bolzor yldeed baina. Ene cagiin kugacaa dotoroo bykii aimagiin nam, soveediin ba gazariin kolkoozuiin emkinyyd kuralda beledkekiin gol zorilgo bolko—maliin ebelzelgiin beledkeligi ba koninii namariin oroonii kampaaniigi bytemzetei sainaar dyyrgeke josoo tol

Angiin daisad — niudargaçuud ba tyynii aagintanuud bol socialis mal azaliigi kegzyylke froonto deere eris kubilalta kiikiin kyçete tyikiyr bolko ene kuraliin beled keligi tasalduulkiin tula galzuuran zyreçekeni azag sezeg ygei. Kural da beledkeke jabadalda „eeree bytekede" naidaka eldebiin oport tuniis yzeliigi tasacokizo udaarniguudiin kuraliigi bolşoviig josoor ugtakiin teleө bykii kyçe elsyyline

Agiin aimagiin kolkoozçon udaarniguudiin kui kuraliin dengyydees

(Manai tuskai biçegçees).

Agiin aimagiin kolkoozçon udaarniguudiin kui kural bol Ogtiaabriin kubiskaliin 16 dugaar oin urida eder nojaabriin 6-da zarlagdaza tus aimag dotorki erkim kolkooznuudaas 70 garan eregtei emegtei kolkoozçon—udaarniguud cuglarça, AGK-iin tyryylegçe nek Urtibaajevaas „1933 onii dengyyd ba caaşadaa gyicedkeke çukala zorilgonuudiin tukai" delgergetei iledkel sonososon baina.

Kui kuralda cuglarsan olon udaarniguud bol ene 2 dugaar tabanzillin ekin zil bolko—1933 onii niuurta nam ba zasagiin gazariin bolşoviig josonii udaridalgaar kolkoozuudai baiguulaltiin froon to deere angiin daisadiin galzuu zyriçelgetei eris temeceze, tuilasan amzaltanuudaa iledken kelelcebe.

Udaarniguudiin ilalta akabtar—jike begeed men gyisedkeke çukala zyiyy basala jike baina, edenii oiriin cagaa gyicedkeke zorilgoni bol kolkooziigi yn keeree bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai, b o l b o s o r o n g o i b a i d a l t a i bolgoko, socialis mal azaliigi too tolgoi ba ça nariin talaar tyrgen kegzyylke, aşag olzo jiketei bolgokiin tula byke kyçee daiçalan temeceke josotoi bolno.

Ene zorilgoo bodoto azal deere bejelyylke keregte angiin daisan niudargaçuud, lamanar, uridiin nojod, tabkaitanii ylegdelyyd galzuu zyriçelge yzyylne. Angiin daisanii koroto syidkel buzagaigaar jabuulza baisani zydkeliin somonii niudargaçuudiin beleglin koroto keregees ilerne. Ene bol kolkoozçon udaarniguudiin angiin kurça seremziiigi deere ergekiigi erine.

Ene ederiin baidai deerees karaad yzekede agiin aimag dotorki bykii maliin too tolgoini 100 proc. dulaan bairaar kangagdaza çadaagyi baina. Byke kolkoozuud ba kamagiin tyryyn udaarniguud bol oiriin keden ederyydte byke maluudaa dulaan bairaar kangakiin koinoos eris temeceke bolno.

Enyyni talaar urid jabasan Mogoitiin somon, Tabtaniin somon, Budlangiin somonii „Kubiskaliin tug" ba Jerbaanoviin neremzete kolkooz zergenyydees yliger zişee abamaar baina.

Basa koninii namariin oroonii kampaani bol aikabtar çukala udkatai men baibaç ene kampaanini keden olon kolkoozuudta „eeree byteke" josoor jabana, tus kampaaniigi dyyrgekiin teleө temeceke meneederiin çukala zorilgo bolno.

Kolkoozçon udaarniguud bol dooro dursagdasan çukala zyilyydiigi gyicedkekiin katuu yyrgenyydiigi oesediingee bejede daaza abaad bucaba gebel:

Koni jamaanii oroonii kampaaniin beledkeligi 3 konogiin tor çodo dyrgeze, aimagiin gazariin tasagaas ilgeegdesen tesebiigi me nee niuur deere baiga tereke na sanii eme konidoos yndeseleze, şinedken zokiozo, koni jamaanii oroonii kampaaniigi 100 kubi dyyrgeke.

Ulastaa tuşaaka josotoi ebese tariaanii ba bişeç nooso toso malaa tuşaalgiin tesebyydiigi nojaabriin 10 aas kozomdol ygei cem dyyrgeke.

Maliin ebelzelgiin bariiga ba baldal ali tuskai jabaza baisaniigi ene cagtaa saitar şalgaza yzeed kamag dutuu baisan zyilyydiigi nojaabriin 12 kyrter cem gyicedkeze, negekenç tolgoi mal dulaan baira ygeilyyer orkiko ygei, kolkooziin geşyydiin kubiiin ba emçiin azalta deeremnii bykii maluudiigi dulaan bairaar gyiced kangaka.

Maliingaa ebelzeke bairannudta ebese tezeeliigi darui zeeze, adagtaa nege sara ideke ebese kezeedee belen bailgaka josotoi. Byke tugaluud, kaşaraguud, saaliin ynieed bolon alibaa muudasan maluudiingaa sain muugi ilgabarilan şainaar tezeeke.

Tariaaluudiingaa cokilgiigi aikabtar erçemteigeer jabuulza, soloomodo ni negekenç moncogor tariaa yldeeke ba geeke ygei begeed kezeede tariaagaa çegnyyritei, kemzeetei bailgaka.

Kolkooziingoo bykii azalta ede ryyd ba oroşo garşiin toocoonii keregyydiigi cem şalgaza, zaabariin josoor oizilin kubaarilgi nojaabriin 15 kyrter dyyrgeke, geşyydiin azalta ederyydten kyrtesen edleliyyydiigi tyrgen kubaaza eke.

Byke maluudiingaa ideke ebesenii tesebiigi AGT m zaabariin josoor 3 konogiin dotor zoktoozo ebesee tesebiin josoor kabaaza maluudta kubaaza, malçadtani tuşaan eke.

Kabariin tariigiin yrese, tariigiin starkovoi, ebesenii ba kedelke ygei ba tereke maliin ebesenii foondonuudiigi nojaabriin 15 kyrter tasalan dyyrgeke. Aduu maliin yrge'siin brigaadiigi nam ba zasagiin zaabariin josoor emkidken bekizyylke.

Kolkooziin udaarniguud bol kui kural deere kelceze tarasan zyilyydee kereg deere bejilyylen gyi cedkeke jabadalda byke kolkoozçon niitiigi daiçalka josotoi. Nutagiin nam soveediin ba kolkooziin emkinyyd oesediingee ketelbeeriigi ynekeere operativ bolgozo kolkoozçon niitiin angiin seremziigi deeşeni ergeze ba idebki zo rilgonuudiigi darui gyicedkeze oesediingee sain sain udaarniguudiigi socialis mal azaliin udaarniguudiin ankadugaar kuralda ilgekiin teleө temeceke josotoi.

S. Ganzuurlin.

Erkim udaarniguud Cebzediin ba Menkiin gegçed respyyblikiin kuralda jireke teleөlegçediin kandidaaduud men

Kori. Ydiin somonii „Oçon" ko muuna bol, tus aimagiin negen ji ke tomo mal azaltai kolkooziin ne gen bolno. „Oçon" komuuna bol nam ba zasagiin gazariin tog gi toogiin ba çanariin talaar saiza ruulka gesen asuudaliigi bykii ge şyydiin ba mal azaliin brigaadiin dunda ton sainaar oilguulsan bai na. 1933 onii janvaari 1-de „Oçon" komuuna kedii maltai bai san iig iterkeelekede: eberte mal —312 tolgoi, koni—jamaan 904 tolgoi, aduun—72 tolgoi baisan baina. Nojaabri 1-de „Oçon" ko muuniin mal 23 proc. toogiin ta laar esese nemesen baina. Geren de — makatuşaalgada, kolkooziin naimaanda ba niitiin ideenii kereg lee garasan maluudigi toondo ygei, odoo bodoto baisan mal ge kede: eberte mal 367 tolgoi. koni —jamaan 1197 tolgoi, aduun—80 tolgoi baina.

Eberte mal 55 tolgoi, koni—ja maan 293 tolgoi, aduun 8 tolgoi kamta 356 tolgoi nemeze olon bol goson baina. Ene 356 tolgoi ma liin olocoroson ucarani tus komuuna maliin brigaadiin Cebzediin gegçiin oroonii kampaa niigi sainaar engergeze mal aza liin koinoos sanalaa yrgedkeze brigaadiin dunda socialis merii cee kiize kedelmeriigi zebeer ta çalbaza çanartaigaar kiisenees bol no.

Namariin oroonii kampaaniigi bykii maldaa 100 proc. dyyrgesen baina. Maliin ebelzelgede sainaar beledkeze bykii maldaa dulaan bai ratai bolgobo. Koninii feermiin ba rilgiigi men duusaba.

„Oçon" komuuna ebesekuriaalgiin kampaaniin tesebiin josoor dyyrgeze odoo zilde maliin koolii gyi cem beledkesen baina.

1933 onii tariaatuşaalgiigi nojaabri negende bolzoroos urid 100 proc. dyyrgesen. Odoo talka co kiigiigi bolşoviigiin teempeer jabuulza, jireke kabariin tariigiin kerengiigi tesebiin josoor kaasa kiigiigi cem duusaza, odoo silliin urgeciin oizo kubaariigi kiike ge ze baina. Socialis mal azaliin froonto deere —erkim sain zişee karuulza baisan brigadiir udaarnig Cermaa Cebzediin ba koninii bri gadiir Dorzo Kanda Menkiin gegçed socialis mal azaliin udaarni guudiin respyybligiin ankadugaar kuralda tomilogdoko josotoi.

Kacuurtiin „Oçon" komuuna bol socialis mal azaliin froonto deere son jike ilaltataigaar socialis mal azaliin udaarniguudiin negedygeer kuraliigi ugtaza jirekeni damzag gyi.

Grigoori Çimediin

Agada zebleliin keltesyydiin kedelmeri martagdasan

Agiin aimagiin keden somonii zebleliin kedelmerinyydees zişee bolgon karaza yzebel:

Şandaliin somonii zeblel bol byke kedelmeriingee koinoni garaba. Byke kedelmerisee dipotaçed ba geşyydni tede, tere kyn tende geze medegdeke berkeseen. San zasiin keltesiin kedelmeri oroidooç ygei, 3-dugaar kvartaaliin mengen sangiin teseb ali tukai dyyrgedesenliigi ynen todorkoigor medeke medee geze oldoko ygei baina. Naloog, menkelelge ba doi torin tatari geke zergiin mengenii jabadaluud nileed oloon zuugaadaar toologdozo baika

Gegeerelliin keltesiin kedelmeri men ene mete. Unşalgiin baisanii daagşa Bazariin bol kolkoozuud ba tasaguudaar jabaza, kotonii zugaalgiin emkedken, byke kedelmeriden opiratiivnoi zaabari ekin orondo kooson caarsan zakiraltaar ketelberiee jabuulzaba. Unşlgiin baisan geze belen ger bii aad, mene deere ygei baisaar edii baina.

Azaliin keltesiin kedelmeri odoibaidag ygei, Odoo egeliin egelzel giin beldkeliin jabadalda jaaza beledkeseer juma baika ygei zugeer. Tus somon dotorki kolkoozuudiin bariiga urigşaa jabadag ygei sajala 50% bolzo baina.

„Ulaan azal" geze tor ebeseemene kyrter korioolzo diileegyi, ondoo kolkoozuud oiitimedegç mooaooni malda idegdeze baika jum, emçiin azaltan deere ebelzel ge jamaraarç beledkegleze baisaadta mene ygei.

Kolkoozuud eşeegyi dipotaadiin gryypenyyd sagta ankaangdadiin kidkegdelsen aad, kedelmeri geze ygei, zebeliin zygees jamarç daabari egtedeg ygei. Gadna somonii syd ulaçasan, sydijaani oldono ygei. Somoonii syydeer kemzee abamaar eldeb zyilyyd dmeed orkig dozo baidag.

Ene somondo tyryylegçe jikeer selgegededeg 1933 onii niuurta 7 tyryylegçe selgesen ba meneebiçeeçeni 8-daki tyryylegçe bolood baina. Aimagaas 9-deki tyryylegçiigi ilgeeke abiaan sonosogdood, meneeç kyrter ygei. Oion tyryylegçe selgedeze, caarsan ba mengenii keregyyd abalcaan ba egeltee kaaja ygei udda garka ygei bol son

Basa Tugçan somonii zebleligi abaad yzebel: keltesyydiin kedelmerinyyd men ygei. Ene zilde tyryylegçeni 4-5 daki selgesen. Tyryylegçen aimagiin GK-iin zebçel ygeigeer, eerlingee orondo ondoo kynigi olood amarça jabaka jyme. Bykii too medeegee cag bolzorto ni jabuuldag ygei, too medeenii busaldasan. mengen sangiin kereg bol eki tarkka aldasan 2 dugaar kvartaaliin somonii zebleliin bagcaalaar 300% ilyy garşa kiigdesen Enyyn tukai jamarç keme abtaagyi baina.

Zebleliin kedelmeride Cepel zaaliigin basbaikaa kolkooziin eesediin cebelelgede „zyyniin" kelterkei nugalaa gargaza, dunda çadal taniigaa songoltiin erkiigi kasasan jabadaluud garsan baina.

Somon dotorni egelzelgiin beledkel ton muu, somonii zeblel bol egelzelgiin beledkiin jamar jabaza baisaniigi medeke ygei, kedii çençen şine bariiga kiike bainaani medeeç ygei suuza baidag azal. Somon dotoroo namariin koninii oroonii teseb menee kyrter tabigdaagyi baina.

Saaşca. Tabtaanain somonii zeb leliin kedelmeri buzagai muu. Zebleliin tyryylegçe bol zoodço lamiin kyy Batanabazariin gegçe bolzo orood kedelmeriingee tasal duulza baika jum, Enyyn tukai amagiin soninoo keden udaa garbaza şalgan yzegdeded ba kemze abtadag ygei azal.

Aimagiin tyryylegçe Yrtiviin gece cagaan uulin zeblel oçood, zebleliin kedelmeriigi şinedken tabiza, zaabari zarçamiigi josoçoon ekiin orondo eesediin tyryylegçe Dabaaniigi ketelbeetei sonsgaz gaza kajaad, nojorkaza jabasanaa jiresen baina. Ecesiin syylde kedelmeri ozo ereeseç ygei, mun bolod baina.

Kenkeriin somonii zeblel. Odoo jabaza baigaa kampaaniinuudiin medeenyyd sonor bişe, keregyydni ene mete eki zaka ygei. Zebleliin tyryylegçe Ajuuşiin bol eldeb ulaa podvood ba butarkai naraadaaar jabadag. Tus somon dotorki kolkoozuudiin egelzelgee karadag ygei, eeselingee amar baidag bolood dyytlin kolkoozuudiin bygedigi açaad baidag. Iime buzagai biyrokraad jabadal gargaza baigaa. Zebleliin dergede ki keltesyydiin kedelmeri jabadag ygei ba zebleliin zygees tyryylegiigi udaridana ygei.

Aimagiin GK-iin zygees zebleyydiin kedelmeride sergeen sakizaruulka geze sanaa zydendeeç oruulaa ygei. Tedende amidii opi alban koirog, nojorkog joscor uda ridaza, tedenees jikeken erilge biçigi medeeg ygei azal.

Tuskai biçegçe S. G-rin

SSRK-KAKŞ dipolomaadiin karilcaa baiguulagdasan tuşaa gadaadiin sonin biçegyydiin cegnelte

Aangliiin sonin biçegyyd

Loondon, 20 (T). „Deili Meili" soninoos bişe bykii soninuud KAKŞ ba SSRK kooronda dipolo maadiin karilcaa baiguulagdasan tukai medeegi todo gazarta tomo ysegyydeer garşagan tolilobo. Medeegi oroitozo abasanii şaltagaanaar redaagca nuudiin şyymzelel cegneltenyyd dab deere eçeen.

Aangliin „Deili Telegraaf" soninii Vaşingtoon koliin korespondeentiin medeecelila josoor, Ameerikiin ulaş teriin udaridagçad bol soveed Ameerikiin kdorondo elçen saiduuda tomilolcom cooroo aikabtar ergen naimaa erkilegdene.

„Niys Kroniikl" sonin redeegcilngaa zyilcoo temdeglekeni: „SSRK ba KAKŞ koorondo diplomaadiin karilcaa baiguulsan jabadal bol olon ula siin koorondiin naimaadaluud dotor nileed bolol tol alkam men. Litviinov amarçalga saişaal kylicemeer kyn boloo geeşe. Delekeidekinii ekonoomiikin konfereence deerees kooson garaa delgeeze bucaagyi (naiman ezerkegyydiin konveence bata laişnii karaadaa abana) teleelegçe gekede gancala Litvlinov men baisan juma. Men basa ali olon ulasuudtai beje bejedee dobtololcokogyin paagtanuudiigi bataiza jikeken aşigtai ilalta tuilasan jum".

„Staar" sonin bol SSRK ba KAKŞ koorondo dipolmaadiin karilcaa baiguulsan tuşaa men şyym zelel kiine. Tus sonin bol „britaaniin (Aangliin) ulas teriin udaridagçad realizmiin yzeleer çimegde sen ene jabuulgaas surgaal abablani todkor bolko ygei sen" geze temdeglene. „Aangli ulas dotor SSRK ulastai naimaa kiikeni jamarç udka çanargyi geze bataalaad Soveed ulas teese niuuca koroor koşkorozo baigaa. Ryzveelt bol Otraavaas garsan Benneetiin jamarç zakiraltiigi abadag ygei cecen yile kiibe" geze nemelcebe.

„Deili Geraald" ba Leberaal byrzyitenii „Staar" soninuud „Britaaniin (Aangliin) zasag Ryzveeltiin zişeegeer SSRK ulastai jabuulka naimaagi ergedkedeg bol sain bilei" geze erilte kiine.

* * * *

Francuuziin sonin biçegyyd

Pariiz, 20 (T). Soveed Kolboon ba Kolbooto ştaaduud koorondo diplomaadiin karilcaa baiguul san tukai medeeceligi ton oroitozo abasa bolboç ali olon sonin biçegyyd şyymzelel cegneltenyydiigi kiize amzaad, tyyn dotoroo Ameerikiin zygees SSRK-gi ulas geze toson tuşaa bajarlaza, Soveed Kolboonii tuilasan amzaltanuudiigi dursan temdeglene. Ali olon soninuud. ene jabuulgiigi bygede niitiin jabadaliigi bekizyylke jabadal geze temdeglene tusatai yyrgyydiin men geze cegnene.

Zasagiin gazarta doterkei „Er Nyveel" sonin bol nen tyryyn ulas teriin udka çanariigni tem deglene gebel: „Delekeidekinii kojor aguu jike geşyyd tukai keereldee garaaza baina. Odoo sajakan cagta aikabtar kolo şingi baisaan aad, detelelcesen ugar bol kangaltatai deere kylieegdekyees bişe argaa ygei".

„1950 milijoonoos deeşe zontoi kojor jike ulasuudiin eblerel bol koorondo kedii zerildeetei baibaç ali alindaa tusatai, bygede niitiin amagalan bolodoi tulada kereg bolko ilaltain amagalan baina. Ali dada tusatai zyil men baina. Ene eblerel bolbol nen tyryyn Soveed Kolbooto ulasiin ebte amagalan bodolgiin şine ilalta ba caaşadaa yrgelze bekizekiin ilerkei gereçe men gebe."

Francuuziin komunis namiin „Jumaniite" soninii temdeglekeni: „Delekei deere egeel kyçetei kapitalis gerenii zygees Soveed Kolboonligi ulas geze tooson uçar bol aguu jike udka çanartai tyyke fe taagta men bolno: Soveed ulasiin eni udaan ca gaas kolşo kylisengiigeer jabuulasan ebte amagalan bodolgo jaaşagyi ilaza baina."

* *
*

Japoonii sonin biçegyyd.

Japoonii bykii soninuud in nojaabri 18-nii ydeşiin kebleigenyyd bolbol SSRK ba KAKŞ koorondo diplomaadiin karilcaa baiguulsan tukai ameerikiin aa genstvanuudiin medeeceligi tyrbelgyi jike sonirkol bolgon tunkaglagkiin kamta Litviinov—Ryzveelt kojoriin andalkasan dokymeentnyydiigi kabsargalcaka. Sonin biçegyyd bol ene medeecelnyydigi Staalin, Litviinov ba Ryzveelt portreet zuragaar çimeglene. Soveed-Ameerikiin ebleren karilcasanda japoon ton duragyi bolboç, ile garsan şyymzelel sonin biçegyydte dab deere ygei.

* *
*

Germaaniiin sonin biçegyyd

Berlin, 20 (T). Kolbooto Ştaaduudiin zygees SSRK-gi ulas geze toson tukai medeecel Germaaniin gadaadiin bodolgiin çukala çukala asuudaluudiigi koişo tylkize byke germaaniin sonin biçegyydiin teb ankaralda zagsaba. „Felkişer Boobaakter" sonin soninoos bykii karilcaa baiguulagdasan tukai medeeceliigi ekin niuurta aikabtar tom garçagtaigaar tolilobo. Olonki sonin biçegyyd şyymzelel cegnelte eççe amzaa edii baina, medeecelin soni oroitozo abasanaa bolbuu.

„Deiçe Algeime Çeitvng" sonin bol eerlingee tyryy zyil dotor Soveed—Ameerikiin koorondo karil caa baiguulsan uçar bol bykedelekeidekinii tylkete kereg men bolzo men geze tyryyn Dorono Kizaardeki uçaral sobiltinuudiin jabadal bol noene yzyylne geze temdeglebe.

„Kelmişe Ceitvng" sonin temdeglekeni: „Ameerikiin zygees SSRK-gi ulas geze toosonii eceste SSRK ulas bol 24 gerenyydtei karilcaatai ilangajaa delekeidekinii jike jike gerenyydtei karilcaatai bolbo. Menee bolood baikada SSRK-gi ulas geze toogoo ygei gerenyyd geze menee kyrter cee kyn bişe ygei gerenyyd geze ygei geze şuu."

Tus sonin bol soveed—ameerikiin karilcaatai tyykede bicilkan tediin şinzelel kiize biçekeni: „de lekeidekinii ekonoomikiin kriizisiin kegzeze baisan dotorkoi ulasuudiin koorondokin baidaliigi ilangajaa, Japoon ulasiin uzyngeze Ameerikiin aşag olzodol ygei geze baisan deerees Ameerikiin ba Soveedtei nekeceki karilcaa bol Soveed—Ameerikiin karilcaatai baidal bol SSRK ba KAKŞ kojoriin ebleren nekeceke jabadalaar busad oron baisaan, jikeken kadaa kojor jike ezerkegyydiin koorondo zokis toi karilcaatai bolko baidal bol bykedelekeidekinii ekonoomikiin ba politikiin tygşyyrel bol amaaulka jabadal. Udaaniigi bolzo baidaluud samburuulka ne nileed olgoosol gekke bişe jaakab".

Tuskai biçegçe S. G-rin

„Paakari“ arteel 1933 onii olziigi kubaaza baina.

Nөk. Staalin manda çangaçadaltai bolko zam zaabarilasan azai

Deede-Ydiin rajoonii, Tyrantiin tossoveediin „Paakari“ kolkooziin kolkoozçon bol nөk. Staaltnii zaabariigi yndese bolgozo, ene ziliin niuurta aguu jike dabalta dabasan gebel, kabariin tarilgiigi 30 өdөrtө karasanaa 24 өdөriin kogcoo dotor dyyrgezei. Tarilgiin tөsөbiigi gyicedkeseni: 150 gaagiin orondo 165 ga tarisan şuu. Tarilgiigi ceberlegdesen ba ukiaagdasan yriseer tariza өngөrgөsөn. Zonii yjede propoolkiigi,

Edegeer amzaltanuudiigaa kuriaalgiin yjede byrin bekidkesen baina. Ogtiaabriiin 1-de tariaagaa kuriaaza dyyrgesen. Ogtiaabriiin 5-da tariaagaa serilezө gyicedkesen.

Ynen cekeer kolkoozçodiin azallasan yre bol ene zilde deede zergiin urgaciigi abka jabadaliigi kangasan. Urgaciigi 12 proceente ilyyte tөsөbiin josoor karasanaas abasan azai.

Өngөrөgçө zilde ulastaa 278 ceentnir tariaa tuşaasan. 1933 ondo tariaatuşaalgiin tөsөb 351 ceentnir. 1932 oniigoos kojor sara urid ba kizkomiin ba mozkomiin tabisan bolzoroos kagas sara urid gyicedkegdesen baina.

Yrisenii, strakovoi ba tezeeliin foondo baiguulagdasan.

Urgaciin olziigi zişeeter kubaasan. Azalta өdөrtө өngөrөgçө ziliinkiees 2 dakin jike kyrtesen baina.

1933 onii niuurta maliin too tologoi 19,6 proceente өskөgdөzө oloçoroson baina.

Kolkooziin baiguulaltiigi bekizyylkiin tөlөө çanga çadatai kolkoozçon bolkiin tөlөө katuu zorigoor daiçalan temeceke bide!

ERKIM KOLKOOZNUUD OLZIIGOO KUBAAZA EKILBE

Ulastaa tariaatnşaaka tөsөbiigi gyicegkeed, yrisenii, strakovoi ba tezeeliin foondonuudiigi baiguulaad, boro bodoliin zarim kubiigi kubaaza ekilebe bide (tariaan) ba urgaciin olziigi uridçalan (zişeete josoor) kubaalgiigi erkilezei. Enyygeer daşaramduulan bidener kolkoozçon bol, өөsөdiin amzaltiin tukai bykii kolkoozçondo kelekiigi şiidkeberide, kaişan geze urgacaa kubaasan ba kolkooz dotoroo zil dyyren azallasanii ecesee juu bidener abka geeşebiibdi, jamar yre garsan gebel,

Өngөrөgçө ziliin niuurta bidener muuta azallazai

Manai kolkooz bol 1931 ondo baiguulagdasan, ene zil bol manai emkidkeliin zil baisan 1931 on dotoroo olziigoo kubaasangyi өөsөdiin kөdөlmөriiin byridkeliigi 1932 onii eceste toolon byridkesen.

Tiikede bidenerte juu kyrtesen gebel: Medereke keregtei bolbo, jөrө juuç abtasan ygei, dөngiin ton kangaltagyi baisan. Maliin too tologoi jikeer koroson. Eberte mal manai zil dotoroo 60% koroson, juuma moriduud 14-15%, nirai maluudaa oroidoo kagasiin kamagalza çadasan azai.

Pooliiin urgaca kizaarlaşagyi dooro baisan, negen gagaas 5 ceentnirees ilyy bişe cugluulsan belei. Өngөrөgçө zilde, ene ziliinkiees kojor dakin baga tariaa ulastaa tuşaabaç azalta өdөr deere oroidoo 1,6 kilograam tariaa 1 tөk. 19 mөngөөr kyrtesen. Kolkoozçodiin azalta өdөrtө kyrteke tariaa bol kubaariaas byri urida abtasanaas bodoto deere negeç kolkoozçon gar deere ile tariaa abasan ygei juma. Tariaabeledkeliin tөsөbiigi arai geze janvaari sara dotor gyicedkesen, mal manai tezeeliin talaar kangagdasan ygei baisan ba furaazno tariaan ugta baisan ygei.

Iime azaliin baidal bol bidenii caaçadaa tobçokonoor şuud bodo kiigi ujalgalzai

Zai tiigeed, nөk. Staalinii zaabariaar yndeselze, TK ba TKK janvaariiin pleenymiin, mөn SSRK TGK iin seessiin şiidkeberinyy deer yndeselze, tokiooldoson tasaldaltiigaa gynzegeigeer bodobçolozo, tere bol manai azaliigi iime baidalda oruulsanii medeed iime bodol gargazai, zygeer kolkooziingoo muu kөdөlmөride bidener өөsөnөө zemegyi geze oloson. Ekin tyryyn azaliin emkidkel muuca tabigdasan, muugaar kagalasan, bornoiloson, muugaar tarisan ba tarilgiigaa muugaar karasan, jөrөnkii deereele kolkooz dotoroo deede urgaciigi kylieekiin tukai sanalaa tabisan ygei baiba bide.

Manaikinii muu kөdөlmөriiin ba angiiin serimziigi ygei bolgosonoor daşaramduulan tyyniigi niudargaçuud kereglen ezelze, tedenii kaninar, loodoronuud, kudalçad—manai kөdөlmөriigi ali bolkoor tasalduulsan baiba.

Kezeede bidener iime bodoliigi gargakadaa, bykii burtag baidaliigi josoçolon ecesleze tabikaar şiidkeze kolkooziingoo azaliigi bekizyylke tukai ezen bolzo oroldoson bide

Manai kөdөlmөridө Staalinii zaabari gol boloson

Staalinii ygiigi saitar kelelceze, tyyniigi kolkoozçon bykenii ojuun bodoldo kyrgeze ba ene zaabariaar yndese bolgozo өөsөdiin azaa baidaliin kөdөlmөriigi şuud şinedken baiguulza ekilebe.

Bidener bol kolkooziingoo yiledberiin tөsөbiigi zokioozo, tyygeeree 150 ga tariaa tariza negen ga oroosoto tariaagaas 9 ceentnir şiniicees 9 ceentnir, oviosoos 11 c. jaçemiinees 10 c. proocoos 6 c. valovoi olzo cugluulza abkaar sanaalazai. 1932 onii janvariiin 1-nii өdөr baisan maliin too tologoi boskoko.

Өөsөdiin pragraamiigi amzaltaigaar baiguulkiin tөlөө bidener bol brigaadanuudiigi emkidkeze ba tus brigaaduudta bykii kөdөlmөriçөdiin kyçiigi tasalaza. Brigaadnuud byride katuu yiledberiin tөsөb kyrgesen, tyyn dotoroo kөdөlmөriiin daaltiin kemzeeniigi, bolzoriigi, aagrozooteekniiin kemzeenyydiigi gyicedkeke tukai daabarinundiigi өgөsөn. Mөn valavoi cugluulgiin daalta өgөsөn bide, tөrөl byriiin kөdөlmөridө gargaçalagdaka azalta өdөriigi tukailadag bolzo. Tariaalan azaltai brigaadnuudiin kөdөlmөriiin yjede tөsөbөөsөn ilyyte abasan 25 proc. brigaaduudta өkө tukai togtooliigi ergөөr kelelcesen şuu.

Kiike azaliin noormiigi, azalta өdөriin cegneliigi gargakaar 7 gryype bolgozo zokioogdoson gebel: kөdөlmөriiin kvalifikaaca ba kөndiigi karuulza.

Manai kolkooziingoo bykii kөdөlmөriigi şinedken zokiooko ba yiledberiiingee daaltiigi gyicedkekiin tula temeceliigi angiiin daisadiin aagintanuud, loodoronuud, kulagaiçad katuuta esergyyceze ugtasan baina.

Nөk. Staalinii zaabariiin ba 1 dygeer kolkoozçon udaarniguu. diin şiidkeberiiin syyleer, bykii kolkoozçonii kөdөlmөriigi çangata byridkel kimgadal ba şalgalta ygeigeer, kolkoozoo ergөzө bolkogyi geze saitar medezei, enyynees ekileze, kөdөlmөridөө garadaggyi nerete, kolkoozçodiin kamtiin kukuralaar, yiledberiiin brigaadiin zөblөөgөөr, suudalaar damzuulan baalalta ergөөr kereglедeg bolzoi, tiigebeç, enyygeer togtol ygei, ken loodor, kulagaiçan, manai azaliin disciplinniigi ebdeze, kolkooznuudiin zөөriigi sarniuul butargagçadiigi, bidener kolkoozoosoni koosoo azai. Tedeniigi nerte bel: niite çanartai kolkooziin ykeriigi kulagailagça, cag yrgelzedee kөdөlmөridөө garadag ygei tulani Balagaanskiin Mirooniigi, kolkooziin moriiigi alasan tulani Balagaanskiin Nikolaigi, azaliin guriimiigi cag yrgelze ebdedeg tulani Balagaanskiin Ivaaniigi, mөn şaltagaanaas Balagaanskiin Stepaaniigi, Nikalai Batuuriniigi—arkidasan tөlөө, cag yrgelzedee kөdөlmөridөө garadag ygei, zyi buca jabagal gargaza, şuujaa keryyl gargasan tөlөө Afanaasi Ponamarivoogi Edegeer abtasan kemzeenyyd bol, azaliin disciplinniigi eris deeşeni ergөsөn şuu. Mөn kөdөlmөriiin gyicedkeliin çanariigi, bykii kolkoozçonii ba emçiin azaltanii өmөnө manai kolkooziin aldar neriigi nileed ygei ergөsөn baina. Enyynii yre bol emçiin azaltanii manai kolkoozdo elcesenees ilerkei. Ygeitei ba dunda çadaltai 13 ailuud orozoi.

Edegeer kemzeenyydiigi abasanii açaar, manai kolkooz bol kabariin tarilgiigi 24 өdөriin kogcoo dotor өngөrgөsөn, өngөrөgçө 1932 ondo 30 өdөrtө өngөrgөsөn b de. Tiiketei kamta tarilgiin kagalbari ba boronoilgo jike sainaar erkilegdesen tarilgiigaa 100% ceberlegdesen ba ugaagdasan yrisenii tariaagaar tarigdasan. Kabariin tarilgiin tөsөbiigi gyicedkekees baitagai, ilyyte gyicedkesen azai. Tөsөbөөrөө 150 ga karasanaa 165 ga tarisan belei (oroosoor).

Zonii yjede tariaagaa 3 dakin propoolko kiisen bide. Tariaakuriaalgiigi, ogtiaabriiin 5—da 100% serilesen bide.

Tariaanii geegdeltei jike ergөөr temeceze, negeç masiina [illegible] villei ygei baisangyi şuu, kooloşiigi cugluulka kөdөlmөri erkilegdesen. Booko cagtaa boolgoson bykii gariin tarmuurtai baisan, bykii unasan koolosiigi nariaar tarmaza abasamdi.

Idebketei sainaar kiisen azaliin açа bol, ene zilde өngөrөgçө ziliikees erkim deede urgaciigi kyleeze abkatai gadana bykii karagdasan tөsөbөө ilyyte gyicedkesen azai.

Gazartariaalangiin azalda tabisan sanaliin açа bol, kolkooziin niite kөdөlmөridө, tusbyrini gazartariaalangiin azalda jabaza baisan brigaadiin kөdөlmөridө amzalta tuilagdaza urgaciigi sainaar kyliizei. Kabariin tarilgada oıokodoo sa naaçalagdasan yiledberiiin tөsөbiin karasaar 12 % ilyyte urgaciigi abasan. Kerbeede bidener ga tarilgaas dunda zergeer 9,3 ceent abkiigi karabaç, bodoto deeree ga byriees 10,45 ceent abazai. Gazar tariaalangiin brigaadiin amzalta enyygeer ilerkei şuu.

Yiledberiiin brigaadiin daabariigi gyicedkesen yreni gebel:

KYLTYYREER	Yiledberiiin daabari			Yiledberiiin daabariiin gyicedkel		
	Tarika ba kuriaaka	1 ga tariaanaas abka urgaca	Kamta urgaciigi kuriaaka	tarigdasan ba kuriaagdasaniin	1 ga tariaagaas abasani	Kamta urgaca kuriaasaniin
Şeniice	34 gaa	9 ceen	306 ceen	40,00 ga	10 0 c	400 ceen
Jaarica, oroooso	77 „	9 „	693 „	74	9	666 „
Ovioos	30 „	11 „	330 „	41 69	14	567 „
Jaçmeen	4 „	10 „	40 „	5	10	50 „
Greeçe	5 „	6 „	30 „	5	10	50 „
Kamta	150 „	9,3 „	1399 „	165,69	10,45	1733 „

Tyrantain toskonii „Paakari“ erteeliin tyryylegçe Zybereev Alegsii Ignaatjiviç.

Manai mal sөrөg bacala kөgzөzө baina

Bidener 1932 ondo maliin too tologoi koroson tukaida kelesen Mөnөө tere bişe, 1932 ondo manai mal oloçoroson. Eberte tomo mal 65 proc. gakai 41 proc. konin 12 proc. ba aduu moris — 5 proc. nemesen, jөrөnkii deeree 19 proc nemesen baina. Byriç jike amzaltanuudiigi olozo çadaka baibaç, otonii kampaani tasalduulsan baina. Ene alduugi ene zilde karalcaza, otonii kampaaniigi erkim sainaar jabuulsan; gyynyyd bygede azargada oroson, tyynii tөliigi byrin karaka ujalga abasan bainamdi. Eberte tomo maliin talaar tylyydiigi gyicedeer yldeeze çadasan. 1934 ondo ulam jikeer kөgzyylze çadana, enyynde jamarç sezeg baika ygei.

Gakain azal manai kolkoozdo makanii kereglegdyynii gol zyil bolson, tyynii makanda kereglezе busad tөrөliin maliin kөgzөkө argiin jikedkeze baina. Mөn gakai өsөkөkiin talaar korolto ygei, karin 40 proc. kөgzөltөtei baina Kolkooziin azalda ene zilde anka tyryyn konid yzegdeze, bykii konis bood ba caaşaa kөgzөkө jabadalni kangagdasan.

Өngөrөgçө zilde azalta өdөryyd te mal azaliin kereglegdyyniiç kubaasan ygei şakuu baisan bol ene zilde kubaaka zyil baika baina.

Produugciin tөrөl	Produugciin byke olzo		GARGAŞA							
			Mlastaa tuşaasani		Kolkoozlin naimaanii josoor kudal.		Kubaakiin tula yld.		Azalta өdөrtө kyrteseni	
	K g too	tөk. kamta	K g too	Tөk. kamta	K g too	Tөk. kamta	K g too	Tөk. kamta	K g too	Tөk. kamta
Syy . . .	5600	1325	1080	269—93	372	93	3848	922	0,17	4.37
Maka . . .	1082	432	—	—	422	1005	560	264	0,03	1 11
Kamta .	6382	1757	1080	269—93	794	1098	4508	1226	0,20	5,48

Manai kolkoozçon byride nөge nөge yker, koni, gakai ba zarim kolkoozçondo 2-2 yker ba gakai emçiini medelde baidag. Ene bol negen talaasani kolkoozçonii aza baidal saizaruulka arga olgozo, nөgөө talaasani kamtadkasan maliigi kөgzyylke jabadaliigi urmaçuulasan.

Tariaanii ba mal azaliin kөgzөltөteii kamta manai jөrөnkii aza akui kөgzөzө baina. Zil dotor bykii zөөrөni 3600 tөk. kөgzөbө. Bidener zaatka, molotiilko, beejelke kortoopko maltagşiigi kudaldan abasan. Morisiin baira, yker konii baira metiigi barisan.

Aşag olzo kojor dakin kөgzөzөi

Ede bykii zyilyydiin daraa 1933 onii olziin kubaari kiikiin tula manai kolkooziin negen ziliin uridçalan gargasan. Aşag olziigi kubaakiin urid bidener bol, yndesen kapitaaliigi kubaaka jabadal gargaka ygei, karin azalta өdөrtө ynen olziigi kubaakiin tula bykiile kөdөlөkө ba yle kөdөlөkө zөөriigi saitar şalgaza yzesen.

Ene zilde bideneriin abka olzo iime:

Tariaanii azalaas—7841 t. 89 m.
Nuga nugoonoos—1072 t. 20m.
Ogoroodiin azalaas—5750 t. 60 m.
Mal azalaas—2926 tөk. 00 mө.
Eldeb byriin olzo 34457 t.41 m.

Byke olzo. —52088 t. 41 m.

Ene zilde abka jөrөnkii olzoos:

a) 1933 onii alba naloog, strakavoi, barilgiin tөlөө abasan urislamziin tөlөөcө 3525 tөk. 70 mөn gargana.

b) Yle kubaagdaka kapitaalda 10% bujuu 4854 t. 27 m., kaadriin beledkelde—2% bujuu 970 tө. 36 mө. somolbo.

c) Yiledberiiin gargaşa (zasabari yrese kudaldan abka zerge jabadal) 13547 tөk. 69 m.

ç) Өbөsөnii ceenteriin aagca 100 tөk.

Yldesen 28854 tө, 97 m. azalta өdөryydte kubaana.

Negen azalta өdөrtө 1 t. 38 m. kyrteke juma. Өngөrөgçө zilde azalta өdөrtө kubaakiin tөlөө oroidoo 15200 tөk. olzotoi baisamdi, Ene zilde negen ailda 691 tө. kyrtesen. өngөrөgçө zilde 413 tө. kyrtesen azai.

1933 onii olzo ba urgaciin kubaariiin tyryyşiin yrenyyd iime baina. Manai kolkooz bol kolkoozçonii çin zorigiin azalaar bekizeze ba kөgzөzө baina. Bidenii dunda erkim sain azaliin zişөө yzyylze jabasan udaarniguud baina. Iime udaarniguud gekede kamagiin tyryy manai tyryylegçe partizaan nөk. Zyyborioov A. J. gedeg bolno. Ene bol kolkooziigi bolşoviig ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgoko zamaar kolkoozoo udaridana. Tyynii soveed zasagiin tөlөө temeceze jabasan aldarta dasalni kolkooznuudiigi aza akuin emkidkeliin talaar bekizyylze, angiin daisanuudtai temeceke temeceleer katuuzan bekizeze baina. Ene nөkөr bol bidentei kamta azaliin cukala ba kariuucalgatai mool Ka[illegible] S., [illegible] S., Gorvynoov J., Balganooki E. P., Isiickii F., Icoosiin M ba bosod bol manai erkim udaarniguud mөn şuu.

Bykii bidenii azalda emegtei kolkoozçuud eregteiçyydees ton geegdene ygei. jamarç azalda eregteiçyydtei adali jabana Emegtei kolkoozçodiin kabaatalcaagyi azal kөdөlmөri baika ygei. Burlakoova Daari ba Baalgauskiin Domna gedeg erkim udakrniguud mөn. Tedener kujuulan mal azalda 2 zil kөdөlmөrilzө baina. Tedenii kөdөlөzө baikada negeç zaluu mal koroson ygei. Sөө saaliigi 20% nemegdyylsen Turintiin Maari gedeg 55 nasatai bolç, kolkooziin azalda ibebkitei orolsozo jabaina. Ene bol tariaanii өbөsө tyyke bөlөg baiguulkiin yyskelge baisan, tyynii gabijaa jike juma. Kaaşanavaa, Paavlovaa, Zybarioovaa, Ponomarioovaa gegçed kolkooziin kөdөlmөriiin tyryyn zergede jabana.

Kolkoozçod ynendeeç çanga çadaltai bolzo baina

Ynen ceke azal angiiin daisan niudargaçuud, zairan zalkuuçuudtai temeceke temecel, kolkooziin zөөriigi ba urgaciigi narin sakikalabadal kolkoozçoniigi çanga çadaltai baidalda oruulka. Syymken S. bylөnөriigi zişөө bolgon abajaa. tedener 500 azalta өdөrtei, 110 pyyd garan tariaa, tarimaliin idee 75 pyyd, 36 tөk. syy toso, maka ba 500 t. mөngөөr abana. Feedor K. ababal 7 bөlөnөrtei 1100 azalta өdөrtei, 140 pyyd çiniice ba jaarca 2 ceentn. 42 kgr kryypaa, 13 ceentn. ovioos ba jaçamin, 22 ceentn. kortoopko. Kamta 397 tөk. boro bodol ba 1391 tөk. mөngөөr abana. Udaarnig komsomool Stepaan Kaarpaviin bylener 244 pyyd tariaa, 155 pyyd tarimaliin idee abna, baca 1519 tөk. mөngөөr abana.

Baas udaarnig Turantiin Maari gedegiigi ababal bөlөnөr 3 kyn, өөrө 55 nasatai, өnөgeniini 60 nasatai, kybyyn 14 nasatai. Tedener 120 pyyd tariaa 80 pyyd tarimaliin idee ba 528 t mөngөөr abaka baina.

Ynen ceke azal kөdөlmөriөөr bidenii abka kolkooziin olzo iime baina.

Bidener bol manai amzaltiin ekin zyil geze medyylne. Kolkooziin keregte itigesen bidenii itegel tyynii jireke cagiin byteekede naldasan nadamza, ynen ceke azal bol bidende tuilsan amzaltiigi bikizyylke ba ulam jike amzaltanuudiigi tuilaka arga olgono.

Bidener bolşoviigiin zam deere orozo çanga çadaltai bolko zamaar jabaka zuuraa komuniis nam ba aldarta udaridagça nөk. Staalinii udaridalga dooro kolkooziigi bolşoviig ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgozo çadana geze naidana.

Cuglaanii daaltaar Gorbynoov, Şeergin, Konoşeenkin, Livintiin, Şeerginaa.

Ene zilde nidunan zileekiees kojor dakin ilyy tariaa ulastaa tusaazaj

Nidunan zilde bidener 135 ga tarilgaas kamta 278 ceent. ulastaa oruulza, tarituşaalgiigi janvaari kyrter jabuulsan baina. Ene zilde tariaatuşaalgiin şine kuuliiin josoor niudan zileekiees kojor dakin ilyy tariaatuşaaza Ogtiaabriiin 22 - to 551 ceent. 165 ga tarilgaas tuşaaza ulastaigaa byrin toocoo kiizei.

Baicaatal bidener kojor sara urida tariaatuşaalgiigi gyicedkeze Kizaariin ba Moziin Komiteeduudiin togtooson bolzorooso kaga sara urida gyicedkebe. Mөn өbөsө kortoopko ba tarimal idee tuşaaka tөsөbiigi gyicedkesen. Yrisenii strakavoi ba tezeeliin foondonuudiigi baiguulsan. Daraaluulan asag olziin kubaarida ekilen orobo.

Bykii tariaanii garca 1751,5 ceent tyynees 551,85 ceent. ulasta tuşaagdasan, bidener MTS-iin tusalamza ese kyleedeg ba yrise kerengө abasangyi tula tariaatuşaalgiigi gyicedkesen darui yrisenii ba starkavoi foondo 293,33 ceent. ba tezeeliin foondo 100 ceent. baiguulagdasan.

Yiledberiiin daalgabariaasa ilyy dyylen abasan urgacaas 25%—40 ceent. gazar tariaalangiin brigaadta somolozo, yldesen 766,33 ceent. 22000 azalta өdөryydte kubaasan. Enyyn deereese negen azalta өdөrtө 3,48 kg tariaa 2,35 kg tarimal idee, tyyn dotor 2,0 kg kortoofko kyrtesen, өngөrөgçө zileekiees 2 dakin ilyy jike kyrtesen ba 2 dakin jikeer ulasta tuşaasan.

Gazar tariaalangiin brigaada 3,48 kg tariaa abasan deere nemeze, yiledberiiin daabariaas nemeze abasan 25 proc—40 ceent kubaaza kamta 4,13 kg abasan.

Manai tariaanii urgaca, zergelen suusan kolkooznuudiin urgacaas nileeken sain Voroşiiloviin neremzete kolkooziigi zişөө bolgon abaad yzejee. Voroşiilobtonoi tarilga, manai tariaantai zergeleed baisan bolboç, tedener gaagiin 8,4 ceent. oroozo, 6,5 ceent. jaarica, 6,8 ceent. çiniice ba 10,5 ceent, ovioos abasan,

Delekeidekinii keblelii konfireencede soveediin tөlөөlөgçөd ilalta tuillaba

Pariiz, 18 (T). Ispaaniiin Madriid koto deere keblelin kereg tuşaa zarlagdasan delekeidekinii konfireence dyyrebe. Kudal medeenyyd tei temeceke tukai soveediin tөlөөlөgçө Rozenbeergiin oruulsan rezoliuuca ekinii komiista kelcegdeze negenduugaar saişaagdasan bolboç tus tus zasaguudiin keblelin keregiigi erkilke tasaguudiin tөlөөlөgçөdtө kubi kubidani kelcyylegdebe.

Soveediin tөlөөlөgçөdiin rezoliuuca bol 15 gөrөnyydiin tөlөөlөgçөdөөr saişaagdaba gebel: KAKŞ, Aangli, Fraanca, Poolşo. Tyyrce, Estooni, Laatvi, Rymiini, Çekoslovaaki, Jugoslaavi. Şveece, Daani, Peryy, Kitad, Beelgi ulasuud. Japoon Germaaniiin tөlөөlөgçөd ene konfireence deere baisan ygei. Rezoliuuciigi eris esergyycen buruuşaaza itaali, Veengriiin tөlөөlөgçөd yge kelebe. Viilniin keregiigi duraza Liitve ulasiin tөlөөlөgçөdөgmag gebe.

Iime deerees, rezoliuuca bol byke konfereenceer saişaagdaa ygetulani kuuli togtool bolgon abtaba ygei. Ene uçartai kolbogduulan, saişaal өgsөn 15 gөrөnyydtei kamta tus rezoluuciigi konfereenciin pleenymde deklaraaca bolgon өkө geze şiidkegdebe. Deklaraacada gar tabisan gөrөn ulasuud bol tus kai tuskai ujalganuudiigi beje deeree abana.

Konfireencede kabaadagçad bol ene deklaraaciigi SSRK ulasiin negen jike ilalta mөn geze cegneed, deklaraaciigi saişaalgani KAKŞ, Aangli, Fraanca ba busad gөrөnyyd Loondonii konveecede (naiman ezerkegyydiin konveencede) yle kabaadasanç bol uobtologço etegeediigi todorkoilko tukai soveediin bodomziigi ynendee zөbşөөsөn kereg bolno.

Redaagtor ŞIRABOON

Из-ва „Бурправда и „Унэн“